

ligger jo klart for, at, dersom der viser sig Om-
slag i Kornpriserne, vil Sorø Akademie let
være ubfat for Underbalance; for disse tre
Aar vil den ganske vist ikke vise sig, men den
kan vise sig for det følgende, og Akademiet er
ikke stillet saa gunstigt som Universitetet, fordi
de Akademiet paaførte Udgifter ere af en mere
stadig Natur end de Udgifter, der bevirke Over-
skuddets Nedsettelse ved Universitetet. Der vil
altsaa i den nærmeste Fremtid meget let kunne
reise sig Spørgsmaal om, hvorledes der skal
forholdes med Hensyn til disse Udgifter under
nedgaaende Coniuncturer.

Jeg skal nu vende mig til Indtægtsiden.
De directe Afgifter ere calculerede for
1856—57 til 3,873,000 Rb., i 1857—58 til
3,878,000 Rb., og i 1858—59 til 3,908,000
Rb.; det er altsaa en Stigen af 35,000 Rb.
i 3 Aar. De indirecte Skatter ere for
det første Aar calculerede til 1,530,000 Rb.,
for det næste til 1,462,000 Rb., og i det tredje
Finantsaar 1,636,000 Rb.; og sammenligne
vi de to yderste Aar, saa viser der sig en Stig-
ning af 106,000 Rb. De færøse og is-
laanske Intrader skal jeg her ikke berøre, da
Forholdet omtrent stiller sig lige i alle tre Aar.
Adskillige Indtægter ere i det første Fi-
nantsaar opførte med 236,000 Rb., i det næste
med 405,000 Rb., og i det sidste med 458,000
Rb.; naar man altsaa sammenligner de to
yderste Aar, saa viser der sig en Stigen af
222,000 Rb. Naar man nu sammenligner de
tre Poster, jeg før omtalte, hvor Indtægterne
have været i stadig Tiltagende, nemlig directe
og indirecte Afgifter og adskillige Indtægter,
viser der sig en Stigen af i Alt 363,000 Rb.
Det har sin Interesse at see, fra hvilke Poster
denne Stigning egentlig kommer. Naar jeg
sammenligner Regnskabet for 1856—57 med
Budgettet for samme Aar, vil man see, at det
er især de Indtægter, der hidrøre fra den
stigende Velstands Udbredelse, fra Omsætnin-
ger, fra Kjøb og Salg, som ere i et bestandig
Stigen; navnlig viser dette sig ved Regnskabet
for 1856—57, hvor Indtægterne have vist sig
at være ikke lidet højere, end de vare anslaaede
til. De directe Afgifter ere saaledes indkomne
med et Beløb af 36,000 Rb. mere, end de

vare anslaaede til, og deraf kommer næsten det
hele Beløb, nemlig 35,000 Rb., paa Bygnings-
afgiften. Af de indirecte Afgifter ere Stempel-
papirsintraderne stegne med omtrent 102,000
Rb., Afgiften af overdragne Eiendomme med
34,000 Rb., Departements- og Retsportler
med 22,000 Rb., hvortil Afgiften af Arv i
det nævnte Regnskabsaar har været 53,000 Rb.
mindre; men det er en Post, som varierer fra
det ene Aar til det andet og ikke henhører
under den Klasse, som jeg nys nævnte. Hvad
nu angaaer adskillige Indtægter, saa
hidrører Forøgelsen væsentlig fra to Ting. For
det første hidrører den fra den større Rente af
vor Kassebeholdning og Reservecfond; 1856—57
var der budgetteret en Rente af 25000 Rb.,
medens den virkelige Rente har udgjort 69,000
Rb.; altsaa en Forøgelse af 44,000 Rb., og
den vil sikkert i Genhold til senere Lov desan-
gaaende stige mere for de næste Finantsaar;
for 1858—59 er den calculeret til 83,000 Rb.
For det andet hidrører Stigningen paa denne
Conto fra Capitalstærterne, som virke igennem
Bispetienden, som for 1856—57 har givet en
Indtægt af 25,000 Rb. mere end beregnet. Man vil
altsaa finde, at Indtægten, efter Regnskabet, naar
vi gennemgaae alle disse Poster, i Sammen-
ligning med Finantsloven for 1856—57, er
stegen med 247,000 Rb., som jeg nævnte i Be-
høndselse af denne Oversigt, navnlig paa
Grund af mange Omsætninger, forøget Vel-
stand og høje Kornpriser. Man tør vel an-
tage, at Forholdene i disse tre Finantsaar
omtrent ville staa eens, og jeg troer saaledes
at have vist, at de ikke kunne siges at være
ugunstige.

Jeg troer ogsaa, at man kan sige, at selv
om der indtraadte andre Kornpriser, mere uhel-
dige Pengeforhold og mindre gunstige Coniunc-
turer for Landets Hovedbefolkning, den ager-
dyrkende Klasse, vilde den ikke trues meget i
de alletførste Aar, saaledes som Tilfældet vilde
blive med Sorø Akademie, der ubelukkende af-
hænger af Kornpriserne, thi en stor Deel Om-
sætning vil ganske vist fremdeles finde Sted;
man tør vistnok antage, at Bygningsafgiften,
Stempelpapirsafgiften og Afgiften af over-
dragne Eiendomme, ligesom maaskee ogsaa De-
partements- og Retsportler ikke i nogen væ-